

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЬ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

ГІК IX.

Ч. 12 (908).

ЧЕТВЕР, 27. СІЧНЯ 1927.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, JANUARY 27th, 1927.

No. 12 (908).

VOL. IX.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ВИСИЛАЄ ВІЙСЬКО ДО ХІНИ

16,000 ЖОВНІРІВ ПІД КОМАНДОЮ ГЕНЕРАЛА ДОНКАНА ВІДПЛИВУЄ КОРАБЛЯМИ ДО ШАНГАЮ. — БРИТАНСЬКИЙ УРАД ВИСИЛАЄ ГАРМАТИ, ПАНЦІРНІ АВТОМОБІЛІ, АЕРОПЛАНИ ТА ВСІ ІНШІ ВОЄННІ ПРИЛАДИ. — ВИСИЛКА ВІЙСЬКА ВИКЛИКАЛА ЗАНЕПОКОЄННЯ В ДЕЯКИХ КРУГАХ.

ЛОНДОН, 25. січня. — Міністерство війни сповіщає, що Велика Британія висилає до Хіни 16,000 війська з гарматами, панцирними автомобілями, машинними крісами, аеропланами та всіма іншими воєнними приладами. Військо є під командою майора-генерала Джама Донкана й відпливе на днях до Шангаю для оборони тамошньої британської концесії перед хінським праючим народом. Генерал Донкан під час великої війни брав участь у кампаніях на Галіполі й у східній Європі. Тепер він буде головним командантом усіх британських збройних сил у Хіні.

Щоб забезпечитися від критики, коли парламент збереться 8. лютого, уряд повідомив провідників опозиції, Рамсея МекДоналда й Лойда Джорджа, що він зробив під зглядом приготування. В деяких кругах висилка урядом війська до Хіни викликала неспокій. Підносяться на-

віль голоси, що треба було скликати сесію парламенту для вирішення, чи потрібні були ті військові приготування.

ВИСЛАЛИ ІНДІЙСЬКЕ ВІЙСЬКО З ГОНГ КОНГУ.

ГОНГ КОНГ, Хіна, 25. січня. — Три компанії індійського війська відплили вчора з Гонг Конгу до Шангаю. Сьогодні всідає на корабель решта індійського полку й жовніри відпливуть ввечерю.

ІНДІЙСЬКА ПРЕСА ПРОТИ ВИСИЛКИ ВІЙСЬКА.

БОМБЕЙ, Бритійська Індія, 25. січня. — Три кораблі, переповнені військом, мають відплисти цього тижня з Калькути до Хіни. Військо має також відплисти з інших міст. Індійська націоналістична преса протестує проти рішення вислати військо з Індії на допомогу британським військам у Хіні. Вона називає це упокоренням Індії.

АВСТРАЛІЙСЬКЕ РОБІТНИЦТВО ПРОТИ ІНТЕРВЕНЦІЇ В ХІНІ.

Моряки в Мелбурні ухвалили резолюцію, що не будуть перевозити жовнірів, амуніції і поживи для армії.

СІДНІ, Австралія, 25. січня. — Австралійське робітництво є рішучо проти інтервенції в Хіні. Метью Чарлтон, провідник федеральної Партії Праці, заявив, що його партія рішучо виступить проти всякої акції, що має на меті втягнути Австралію до закордонної війни. Мітинг моряків у Мелбурні ухвалив резолюцію, в якій моряки відмовляються працювати на кораблях, що будуть перевозити жовнірів, амуніцію або поживу для війська, висланого на війну проти Хіни. (Депеша з Сідні повідомляла вчора, що Австралійська Ро-

бітничка Юнія розпочала кампанію проти інтервенції в Хіні.)

ТОРОНТО, 25. січня. — "Робітництво в Канаді без сумніву прилучиться до Нової Зеландії в піддержці МекДоналда, якщо він виступить проти інтервенції в Хіні", заявив Джеймс Симпсон, секретар-скарбник Канадської Партії Праці, після одержання каблетів від Вільяма Неша, секретаря ново-зеландської Партії Праці, що робітництво Нової Зеландії піддержить МекДоналда у всякому русі проти збройної інтервенції.

В КІЮКІЯНГУ ХІНЦІ АРЕШТУВАЛИ ФРАНЦУЗЬКОГО КОНСУЛЯ.

В Сянгані, в провінції Гонан, відбулася велика хінська демонстрація проти Великої Британії.

ПАРИЖ, 24. січня. — Депеша з Гонг Конгу каже, що положення в Кіюкянгу, над рікою Янцзе, шораз стає грізніше та що тамошній французький консуль зівстав арештований. Положення в портах над рікою Янцзе є критичне.

ГАНКОВ, Хіна, 23. січня. — Тиждень тому назад у Сянгані, в провінції Гонан, відбулася велика протибритійська демонстрація. Юрба підпала будинки британської нафтової компанії, які цілком згоріли.

В тій самій частині провінції ведеться протихристиянська агітація. В багатьох каліцях позривано зі стін образи, а білі піддерто і спалено.

ШАНГАЙ, Хіна, 24. січня. — Американські, британські й інші чужинські жителі Шангаю чекають за колючими дротами, а побідоносна кантонська армія наступає в напрямі міста. Чужинців охороняє тонка лінія моряків, жовнірів і горожанської сторожі.

Армія реакційного генерала Сун Чун-Фана була побита в Лянчі, недалеко Нінго, й кантонська армія почала посуватися до Шангаю.

ШАНГАЙ, 22. січня. — Сюди прибула італійська канонірка, а за нею прибуде італійський міноносець, який відплив з Бомбею.

СТАНОВИЩЕ КАНТОНСЬКОГО УРАДУ СУПРОТИ ВЕЛИКИХ ДЕРЖАВ.

Деклярація хінського національного уряду каже, що Хіна є досить сильною, щоб на хінській землі наложити свою волю іншим державам.

ГАНКОВ, Хіна, 24. січня. — Хінський національний уряд видав до цілого світа декларацию, в якій каже, що "звільнення Хіни з ярма закордонного імперіалізму не кінчило муть привести до збройного конфлікту між хінським націоналізмом а закордонними державами".

Националістична Хіна, каже декларация, "є сильна й свідомо своєї сили, своєї здатності при допомозі економічних средств наложити свою волю на хінській землі на всяку державу".

Далі декларация говорить, що питання не в тому, що Велика Британія й інші держави бажать дати Хіні, але в тому, що націоналістична Хіна може справедливо дати Великій Британії та іншим державам.

Економічна зброя хінських націоналістів, сказано в декларация, є сильніша від всякої війни, яку чужинці можуть придумати, й дійсна охорона чужинського життя й майна не спірається й не може довше спіратися на закордонних багнетях і закордонних воєнних кораблях.

УРАД ПОВІДОМИВ ПРО СВОЇ ПЛАНИ ПРОВІДНИКІВ ОПОЗИЦІЇ.

ЛОНДОН, 20. січня. — Міністер закордонних справ Чемберлейн відбуд сьогодні конференцію з бившим премієром Лойдом Джорджем, провідником лібералів, у хінській справі. Вчора він відбуд подібну конференцію з бившим премієром Рамсеєм МекДоналдом, провідником Партії Праці.

Чемберлейн поінформуват їх про положення в Хіні, а також про військові приготування уряду. Преса не каже, чи провідники опозиції були згодні з політикою уряду супроти Хіни,

однак їх мовчанка свідчить, що вони годяться з нею.

Це щодо конференції з Чемберлейном. А поза конференцією Лойд Джордж накликав на мітинг членів ліберальної партії, щоб партія дала Чемберлейнові всю можливу допомогу.

Рамсей МекДоналд спромігся лише на заяву, надруковану в "Дейлі Геральд", що як Велика Британія заатакує Хіну, то уряд Болдвина не вдержиться при владі шість місяців.

ЗАКІНЧИВСЯ ПРОЦЕС ПРОТИ ГАРІБАЛДІ ТА 17 ЕСПАНЦІВ.

Росправа виказала, що Гарібальді був провокатором і служив італійському фашистському уряду.

ПАРИЖ, 24. січня. — Вчора закінчився тут процес проти Гарібальді та 17 Еспанців, що були обвинувачені за ношення зброї.

Гарібальді засуджено на два місяці в'язниці й прогнаний з Франції. Він відсидів до суду більше як два місяці й має тепер забратися з краю до трох днів. Еспанського полковника Мачію та інших катальонських змовників засуджено на прогнання з Франції. Ім дано 30 днів часу на виїзд з краю. Всіх засуджених випущено вчора ввечерю на волю.

ПАРИЖ, 21. січня. — Тут розпочався вчора процес проти італійського полковника Гарібальді, еспанського полковника Мачію та 16 інших Еспанців, які мали бути організаторами повстання проти Еспанії, що було викрите в листопаді 1926 р. французькою поліцією на території Франції. Повстання мало на меті відірвати провінцію Каталонію від Еспанії. Та французький суд не судить обвинувачених за організацію катальонського повстання на французькій території, але за ношення укріпленої зброї

й виріб та розповсюдження амуніції.

Полковник Мачія доказував, що Гарібальді був звичайним провокатором і стояв на службі італійського фашистського уряду. Він вишукував противників фашизму й видавав їх в руки фашистської поліції.

Гарібальді брав також від фашистів гроші на організування протиспанських змов на французькій території, щоб у той спосіб викликати непорозуміння між Францією а Еспанією.

ПАРИЖ, 22. січня. — Другий день росправи проти Гарібальді й організаторів катальонського повстання виказав, що Гарібальді був на службі італійського фашистського уряду і за гроші видавав йому противників фашизму.

Він піддержував також катальонський рух за намовою фашистів, але не з метою визволити Каталонію, але щоб наробити Франції клопоту. Організатори катальонського повстання заявили в суді через свого оборонця, що не хотять сидіти на лаві обвинувачених разом з Гарібальді, який є звичайним зрадником і шпигуном.

ТРЕТЯ РІЧНИЦЯ СМЕРТІ Н. ЛЕНІНА В С.Р.С.Р.

МОСКВА, 22. січня. — В день третьої річницї смерті Н. Леніна в цілому Радянському Союзі відбулися святоточні зібрання для вшанування пам'яті покійного. Радянські газети не містили ніякого іншого матеріалу, лише статті й спомини про життя та працю Леніна.

Підчас святкування річницї всі театри й ресторани були закриті. Уряд заборонив також продаж алькоголю через два дні. В серці Москви відкрито вчора формально музей присвячений пам'яті Леніна. В ньому є зібрані бюркі, книжки, ліжки й інші особисті речі Леніна.

АМЕРИКА БУДЕ ПОСТУПАТИ НЕЗАЛЕЖНО.

ВАШИНГТОН, 25. січня. — Конгресовий комітет для закордонних справ ухвалив сьогодні резолюцію конгресмена Портера, яка пропонує, щоб Злучені Держави ділали незалежно від інших держав у своїх стосунках з Хіною.

РАД. СОЮЗ НЕ ВІЗЬМЕ УЧАСТИ В КОНФЕРЕНЦІЇ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 25. січня. — Радянський Союз, заявив подібне становище, що й супроти конференції роззброєння, повідомив Лігу Націй, що не візьме участі в міжнародній економічній конференції, яка має бути скликана 4. травня в Женеві, бо вона відбудеться на швайцарській території.

АВСТРАЛІЯ Й НОВА ЗЕЛАНДІЯ ГОТОВІ ПОМАГАТИ.

ЛОНДОН, 25. січня. — Пенінський кореспондент "Дейлі Нюс" довідався з достовірних жерел, що Австралія й Нова Зеландія запропонували свої війська для висилки до Хіни.

ПОШЕСТЬ ІНФЛЮЕНЦІЇ ПИ ТИФУ В С.Р.С.Р.

МОСКВА, 25. січня. — В різних частях Радянського Союзу вибухла рівночасно пошесть інфлюенци й тифу. На просторі 30 квадратних миль на Уральщині померло на чорну пошесть 30 осіб, а тисячі є хорих.

В Харківському окрузі захворювало на інфлюенцу 2,300 осіб.

Тиф лютує в Брянському окрузі, де захворювало 400 людей і 17 з них померло.

Уряд підприємляє рішучі кроки, щоб здушити пошесть.

СЕНАТОРА СМІТА НЕДОПУЩЕНО ДО СЕНАТУ.

ВАШИНГТОН, 21. січня. — Сенат не дозволив вчора республіканському сенаторові Френкові Л. Смитові з Ілінойс зложити присягу й відслав його справу до комісії привілеїв та виборчих справ для розслідування. За резолюцією, що відмовила Смитові присяги, було 48 голосів, проти 33. Причиною неприняття Сміта до сенату є це, що він видав на свій вибір за велику суму грошей.

ЗАТОНУВ МАЛИЙ ЕСПАНСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ.

ПҐОН, Еспанія, 25. січня. — Коло португальського побережжя затонув підчас бурі малий еспанський корабель "Ретуерто", при чому втопилося 14 членів залоги, а п'ять виживалося.

КУЛИДЖ ПРОТИ ПОЛАГОДЖЕННЯ СПОРУ МИРНОЮ ДОРОГОЮ.

Уряд Калеса годиться на пропозицію, щоб арбітраційний суд полагодив спір між Америкою а Мексиком.

ВАШИНГТОН, 22. січня. — Президент Кулідж повідомив через своїх приятелів сенатський комітет для закордонних справ, що він противиться тому, аби непорозуміння між Злученими Державами а Мексиком віддали до вирішення арбітраційному суду.

Президент уважає, що в спорі між обома державами розходиться о право конфіскувати майно американських громадян, а такої справи, на думку президента, під арбітрацію давати не можна. Кулідж оголосив своє становище після того, як сенатський комітет для закордонних справ заявився за арбітрацію в спорі з Мексиком. Також державний секретар Келог заявив кілька днів тому назад, що він годиться на арбітрацію. Сенатор Норис вніс у сенат резолюцію, яка домагається

від державного департаменту, щоб він подав до публичного відома всі відомі йому факти про майно американських громадян у Мексикі.

МІСТО МЕКСИКО, 21. січня. — Міністерство закордонних справ заявило, офіційно, що мексиканський уряд приймає в засаді пропозицію, щоб непорозуміння між Злученими Державами а Мексиком ізза мексиканських нафтових законів віддали під розгляд арбітраційного суду.

Мексиканський уряд каже, що пропозиція відносно назначення такого суду повинні дати Злучені Держави. Вони повинні визначити, які є спірні питання та як маєтись перевести суд.

Заява мексиканського уряду зробила на мексиканській газеті добре вражіння. Поголоски про можливість війни зникають і вертає надія на мир.

ПОСОЛ КАШЕН ДОМАГАЄТЬСЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ.

Безробіття у Франції зростає з кожним днем; у Парижі шодня можна бачити демонстрації безробітних.

ПАРИЖ, 22. січня. — Комуністичний посол Кашен порушив у парламенті справу забезпечення безробітних і домагався, щоб уряд пропонує свою програму відносно допомоги безробітним, яких число зростає з кожним днем.

Премієр Пуанкаре заявив, що не може нічого сказати в справі безробітних, поки економічна рада не відбуде засідання й не висловить своєї думки. З цим поглядом згодилася більшість послів.

Влада боїться демонстрацій безробітних і викликала велику силу поліції, яка обступила парламент. Безробітні демонстрували однак по місті й не звертали уваги на парламент.

ПАРИЖ, 21. січня. — Безробіття у Франції зростає з кожним днем. Шодня можна бачити на вулицях Парижа демонстрації безробітних. Рівночасно поширюється ненависть до чужинських робітників, яких є у Франції около два мільйони.

Деякі робітничі організації домагаються від уряду, щоб вигнав чужинських робітників з Франції та не дозволив їм ставати французькими горожанами.

Уряд не може їх вигнати, бо це противилося би міжнародному праву, а також робітничі є законотворені. Зате уряд рішив не давати їм горожанських паперів.

ЛИТОВСЬКИЙ УРАД ХОЧЕ ЗАКЛЮЧИТИ УГОДУ З ПОЛЬЩЕЮ.

ВАРШАВА, 22. січня. — Повідомляють, що тяжке економічне положення Польщі й Литви змушує їх навазати тісніші зносини. Це й було метою недавньої поїздки бувшого посла Вильна до Варшави.

Литовський представник заявив у Варшаві, що теперішній уряд Литви змагає до угоди з Польщею. Польський уряд відповів на це, що про угоду може бути мова тоді, коли між Литвою а Польщею настануть дипломатичні зносини. Литва є в тяжкому економічному положенні й мусить опертись на одного зі своїх сусідів. Вона боїться Німеччини, але пішла би на кооперацію з Польщею, якщо ця остання згодилася б на спільний польсько-литовський уряд над містом Вильною та околицею.

ЗРІСТ ПРОДУКЦІЇ НАФТИ В С.Р.С.Р.

МОСКВА, 22. січня. — Продукція нафти в Радянському Союзі збільшилася до того степеня, що займає третє місце в світовій продукції. На першому місці стоять Злучені Держави, а на другому Мексико.

До війни Росія продукувала 572 мільйони пудів нафти, а Радянський Союз продукує тепер 642 мільйони пудів. В недовому часі радянська продукція нафти дійде до мільярда пудів і буде приносити державі і мільярд 400 мільйонів рублів зиску. З американських фірм у Радянському Союзі експлуатують нафтові терени Стандарт Ойл Ко. й Вакум Ойл Ко. Радянський уряд заключив також контракти з французькими компаніями. Нафту вивозять до Бельгії, Італії та Великої Британії.